

Mette Frederiksens 1. maj-tale

Taler

Mette Frederiksen
Statsminister

Dato

1. maj 2024

Sted

Kløften, Haderslev

Kære venner,

Jeg vil gerne dele en lille historie med jer.

To venner står foran Brugsen. De taler om verdens tilstand. De er begge meget bekymrede. Man kan næsten se fugerne i panden på dem.

Så erklærer den ene: ”Ved du hvad? Fra i dag vil jeg være optimist.” Nå, tænker den anden. Der kan man bare se – og de skilles.

Dagen efter møder de hinanden igen. Begge igen med ansigterne i bekymrede folder. Den ene kan ikke dy sig. Han siger: ”Hva’, jeg troede egentlig, at du ville være optimist nu?”

Den anden svarer: ”Ja, det er jeg da også – men tror du, at det er let?”

Nej, let er alt ikke for tiden. Og for de fleste mennesker er livet nok en lang balance-dans. Mellem om glasset er halvt fyldt eller halvt tomt. Jeg tror, at mange i de her dage er overvældet over verdens tilstand.

Vi bliver bombarderet med kriser. Og det kan være let at tabe troen på, at i morgen bliver bedre.

Jeg forstår det godt. Samtidig er jeg sikker på, at vi har brug for håbet som følgesvend. Måske ligefrem som dirigenten. For det er håbet, der giver os mod på forandring og fremskridt.

Og vi har noget at have det i. For vi lever i verdens bedste land. Hvor det meste går godt, men meget kan blive bedre. Det er ikke alene mit håb. Det er min opgave. Og sammen med jer. Kan vi tage de næste skridt i at skabe et mere retfærdigt Danmark. Et stærkere velfærdssamfund. Også selvom verden er blevet mere urolig.

Det er vores løfte som socialdemokrater. Og dét vi lover før et valg. Ja, det leverer vi også.

Man kan regne med Socialdemokratiet.

Det vi siger. Det gør vi.

Kære venner,

Denne 1. maj fejrer vi to vigtige begivenheder.

For det første er der jo dig Arne. Hvem anden end dig ville kunne trække hele dette menageri til Haderslev. Mindre kunne naturligvis ikke gøre det.

Jeg tror, at vi alle sammen har læst om din sidste arbejdsdag forleden. På Bryggeriet. Og jeg forstår, at jeg blandt kollegerne er blevet til Arnes veninde: Mette. Du skal vide, at det er en titel, jeg altid vil bære med stolthed.

Indimellem er jeg lidt usikker på, om du egentlig var klar over, hvad du begav dig ud i. Da du i sin tid sagde ja til at være billedet på vores idé om en mere retfærdig tilbagetrækningsordning.

Men alle vi der mener, at der er behov for mere retfærdighed. Behov for en ny ret til at kunne trække sig tilbage efter mange år med hårdt arbejde. Ja, for alle os, skylder vi dig tak.

L 104 var titlen på lovforslaget på Christiansborg. Den ændrede Lov 2202 med det mundrette navn: 'Lov om ændring af lov om social pension og forskellige andre love'.

Havde vi sat det på plakaten, er jeg ikke sikker på, at vi havde fået den vedtaget. Men det gjorde vi med Arne-pensionen. Med stor opbakning i befolkningen og med de nødvendige antal mandater på Christiansborg.

Og kære Arne: Efter 48 år på arbejdsmarkedet. I dag på denne 1. maj. Arne: Nu blev det din tur.

Det andet er, lønløftet til nogle af jer, der virkelig gør en forskel i andre menneskers liv. Jer, der passer på vores børn og vores mest syge. Jer, der møder ind i fængslet og arbejder med hårdkogte kriminelle. Jer, der arbejder på de skæve tidspunkter, mens vi andre sover.

Socialdemokratiet gik til valg på et lønløft til vigtige medarbejdere i vores velfærdssamfund. Ikke fordi, at andre grupper ikke er vigtige. Men fordi, der er nogle, der fortjener en større anerkendelse. Også ved at få lidt mere til sig selv.

Lige præcis her i maj udbetales de første penge fra de tre milliarder i lønløftet for første gang. Et lønløft vi gik til valg på. Et lønløft der nu er virkelighed. Sammen med de resultater, der er landet med årets overenskomstforhandlinger, betyder det virkeligt noget. Bare et par eksempler:

En SOSU-assistent der hver uge arbejder 37 timer i en kommune. Syv års anciennitet. Han eller hun vil opleve, at lønnen hver måned stiger med 5.680 kroner indenfor de næste to år.

Indenfor samme to år vil pædagoger rundt om i Danmark i gennemsnit opleve, at lønnen stiger med 5.000 kroner. Om måneden.

Den erfarne fængselsbetjent får med den nye overenskomst og lønløftet op til 6.600 kroner ekstra hver måned.

Da aftalen faldt på plads i december, udtalte en fællestillidsrepræsentant for en gruppe pædagoger: ”Jeg er enlig far, så det betyder rigtigt meget for min privatøkonomi.” Og så kom det lige bagefter: ”Lønløftet kan også gøre, at de pædagoger, der allerede er i faget, rent faktisk har lyst til at blive i længere tid.”

De to sætninger er i al sin enkelthed præcist det, vi gerne ville opnå. Lidt mere i lønningsposen for den enkelte. Og den anerkendelse der kommer med det. Samtidig med en indsats for at fastholde medarbejdere i vores fælles velfærdssamfund Og tiltrække nye. For vi andre ved godt at uden gode pædagoger, ingen god børnehave. Uden en dygtig jordemor, ingen sikker fødsel. Uden en dygtig social- og sundhedshjælper, ingen tryk alderdom.

Arne-pensionen og lønløftet er det, der gør mig til en stolt socialdemokrat.

Socialdemokratiet er ikke bange for at tage ansvar for Danmark. Også i år med både pandemi, krig og masser af kompromiser med andre partier. Demokrati er samarbejde. Men selvfølgelig er der beslutninger, der fylder mere i hjertet end andre. Og det gør lønnen til kvinderne i den offentlige sektor og retten til Arne-pensionen til tusindvis af gode danske lønmodtagere.

Vi har brug for store ideer i Danmark. Også ideer, som vi ikke nødvendigvis med det samme kan anvise den konkrete løsning på. Men uden at have modet til at tænke nyt. Udenfor de givne rammer. Så gror vi fast. Så står Danmark stille.

Og vores formål er det modsatte.

Selve velfærdssamfundet er et godt eksempel. Et samfund, vi i generationer har bygget op. En samfundsmodel der for mig at se, er den bedste til at sikre, at alle mennesker har mulighed for at opfylde deres eget potentiale. Indfri deres drømme om det gode liv. Et samfund, der giver tryghed og sikkerhed for de fleste.

Og samtidig et samfund vi hele tiden har skulle udvikle. Opfinde på ny.

Da Arne startede på arbejdsmarkedet var der stormflod i Danmark. Der var præsidentvalg i USA og uro i Mellemøsten. Sådan var 1976. Året før jeg blev født. Det lyder bekendt ikke? Men der var selvfølgelig mere, der var anderledes end i dag.

Det var en tid, hvor almindelige lønmodtagere endnu ikke var ordentligt sikret i

livets aftentime. Hvor arbejdsugen var på godt 42 timer. Og bare rolig: Lige der har jeg ikke fundet inspiration. Og hvor et helt nyt uddannelsessystem først var ved at udvikle sig. Giv plads og muligheder for hele landets unge. Sæt pendulet i sving væk fra den sorte skole.

Det er en enestående historie. En vi kan være stolte af. En historie der har givet børn og unge uddannelse i en grad, som generationerne før os end ikke kunne drømme om.

Samtidig skal vi holde øje med det pendul. Er svinget blevet for stort?

Har vi i dag et uddannelsessystem, der gavner hele Danmark? Alle unge? For mig at se, er svaret desværre nej. Vores syn på uddannelse er i for mange år blevet for teoretisk. For indrettet efter særlig en retning.

Derfor er vi i gang med at svinge pendulet i en ny retning. En mere praktisk folkeskole. Så vi ikke taber så mange drenge som i dag. Juniormesterlære, så flere kan få lov til at komme ud og arbejde. Færre dage i skole. I stedet for at slæbe sig igennem skoletræthed. Bedre undervisning. Mindre skærm. Massive investeringer i faglokaler, Så glæden ved træ, kemi og madkundskab kommer tilbage. Og bøger, så børnene igen bliver gode til at koncentrere sig og tilegne sig viden. På den gammeldags facon. Og lige så vigtigt som det, har vi nu også en helt ny tilgang.

Min oplevelse er, at vi for mange steder overstyrer. Ikke stoler nok på vores medarbejdere i velfærdssamfundet i almindelighed. Vores skolelærere i særdeleshed. Tømmer det faglige rum for sund fornuft og fratager det voksne menneske autoritet.

Min oplevelse er, at vi for mange steder er blevet for konfliktsky. Lader hensynet til den enkelte stå over fællesskabet. Folkeskolen er et godt eksempel. For mens der er plads til alle i folkeskolen, er der ikke plads til al opførsel.

Mens det starter med folkeskolen, slutter det ikke her.

Vi indgik sidste år en aftale om universiteterne. Hvor nogle studerende får

kortere kandidatuddannelser. Men hvor vi til gengæld både investerer markant i uddannelserne, og giver flere veje at gå og mulighed for uddannelse igennem livet. Men også flytter penge fra universiteterne til erhvervsuddannelserne.

På den måde har vi fået mulighed for at styrke de faglærte uddannelser. Hvor har vi talt om det her i mange år. Nu kommer løftet. På næsten en milliard. Til fremtidens mekanikere, smede og snedkere. Til værktøj, ny teknologi og flere lærere.

I den danske arbejderbevægelse har vi altid troet på uddannelse som et frihedsbrev. Med viden og dannelse giver vi den næste generation en mere tryk og god fremtid. Og med en god og aktiv arbejdsmarkedspolitik vil vi sikre, at ingen taber sine muligheder på arbejdsmarkedet, når udviklingen går stærkt. Man skal kunne skifte fag som voksen. Gå nye veje. Men vi har brug for et mere praktisk skolesystem.

Og tiden er kommet til at tænke mere på kvalitet end på længden af uddannelserne. Og endnu vigtigere. Tænke mest på dem der har brugt uddannelserne mindst. Missionen er ikke – og vil aldrig være – at fratage unge muligheder. Missionen er derimod at sikre alle unge de bedste muligheder.

Der giver den stærkeste billet for den enkelte ind i fremtiden. Det er vores mission.

Arne-pensionen er på plads. Lønloftet er på plads. Nu skal vi sikre et stærkere uddannelsessystem.

Socialdemokratiet har været en stærk politisk kraft i mere end et århundrede. Det vil vi blive ved med at være. Hvis I giver mandatet og opbakningen. Og vi skal gøre det på et bagtæppe af en verden, der er mere urolig. Med en krig i Ukraine. En ulykkelig situation i Mellemøsten.

Et regelbaseret verdenssamfund der knager. Teknologi, der gør, at verdens konflikter flytter tættere på. Rykker ind på arbejdspladsen. Og værre endnu i skolegården.

Det er vigtigt at huske ikke mindst i år, hvor vi stemmer til Europa-parlamentsvalget den 9. juni. Vi ser en verden i forandring. Ruslands brutale angreb på Ukraine forandrede Europa. Pres mod vores demokratiske værdier er ikke længere en teoretisk diskussion. Det er hverdag. Det kalder på mere samarbejde.

Det er det, Socialdemokratiet går til valg på. Hvad enten det handler om den grønne omstilling. Om at skabe tryghed i den digitale verden. Eller tage de næste skridt i kampen mod skattesnyd og skatteunddragelse.

I går foreslog jeg sammen med vores spidskandidat Christel Schaldemose at indføre et europæisk id-kort.

Et blandt mange redskaber vi har brug for i kampen mod social dumping. Vi er kommet langt i Danmark.

Men vi oplever fortsat fusk, underbetalt arbejdskraft og kummerlige forhold. Vi kan gøre meget i Danmark – men har også brug for europæiske løsninger.

Valget den 9. juni handler om fred på vores kontinent. Om frihed for de europæiske lande. Om at sikre Danmark i en usikker tid.

Jeg indledte med historien om de to venner. Pessimisten og optimisten.

Hele arbejderbevægelsens historie er båret af en grundlæggende optimisme. En tro på at vi via fagligt og politisk arbejde kan gøre i morgen bedre end i dag. Sikre bedre muligheder for alle børn. Skabe mindre ulighed mellem høj og lav.

Det har aldrig været let. Det skal det heller ikke være.

Pessimisten ser udfordringer i alle muligheder. Optimisten ser muligheder i alle udfordringer. Det har været Socialdemokratiets tilgang i fortiden. Og vil være det i fremtiden.

Rigtig god 1. maj.

Kilde

altinget.dk

Kildetype

Dokumentation på online medie

Tags

1. maj-tale, Socialdemokratiet

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/mette-frederiksens-1-maj-tale-2024>